

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

23.04.2026

Nr.11.15/AP/3907/2026

Atzinums

Par Vides pārskatu lokālplānojumam vēja parkam “Gudenieki”, Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā

Plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Dienvidkurzemes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000058625, juridiskā adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, e-pasts: pasts@dkn.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotāja:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr. 40003374818, juridiskā adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga LV-1010, e-pasts: elle@environment.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokuments:

Lokālplānojums vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā¹ (turpmāk – Lokālplānojums).

Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir atbilstoši plānotajai attīstības iecerei precizēt un grozīt spēkā esošo Pāvilostas novada teritorijas plānojumu 2012.–2024. gadam² (turpmāk – Teritorijas plānojums), Lokālplānojuma teritorijā (platība ~ 707 ha) iekļautajās zemes vienībās, kur plānota vēja elektrostaciju (vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”)) un nepieciešamo inženierbūvju būvniecība:

- grozīt Teritorijas plānojumu, nosakot funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” (L) apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Lauku zemes” (L);

¹ Lokālplānojuma teritorijā iekļautas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6486 004 0051, 6486 004 0203, 6486 004 0097, 6486 004 0131, 6486 004 0116, 6486 004 0011, 6486 004 0159, 6486 004 0088, 6486 004 0153, 6486 004 0092, 6486 004 0160, 6486 004 0043, 6486 004 0156, 6486 004 0071, 6486 004 0213, 6486 004 0194, 6486 004 0078, 6486 004 0210, 6486 004 0019, 6486 004 0093, 6486 004 0184, 6486 004 0090, 6486 004 0048, 6486 004 0147, 6486 004 0127, 6486 004 0126 un 6486 004 0083.

² Apstiprināts ar 2013.gada 30. maija saistošiem noteikumiem Nr. 3 “Par Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012. – 2024.gadam apstiprināšanu”.

- grozīt funkcionālās zonas “Mežu teritorija” (M) apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Mežu teritorija” (M);
- Lokālpilnojumā izstrādes ietvaros papildus noteikt lokālpilnojumā teritoriju kā teritoriju, kurā atļauta vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecība un pārskatīt Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 3.9.6.nodaļā “Alternatīvā energoapgāde” noteiktos ierobežojumus vēja elektrostaciju izvietošanai attiecībā uz lokālpilnojumā teritoriju.

Utilitas Wind SIA 2026. gada 20. aprīļa vēstule Nr. UW-050/26_IZ “Par lokālpilnojumā vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”) ierīkošanai Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides pārskatu”, 2026. gada 20. aprīļa vēstule Nr. UW-052/26_IZ “Par lokālpilnojumā vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”) ierīkošanai Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides pārskatu” (ar ko tiek iesniegti precizējumi Utilitas Wind SIA 2026. gada 20. aprīļa vēstulei Nr. UW-050/26_IZ) un Dienvidkurzemes novada Būvvaldes 2026. gada 21. aprīļa vēstule Nr. B/2026/1.3/301-N “Par lokālpilnojumā vēja parkam “Utilitas Wind” (“Gudenieki”) precizētā SIVN Vides pārskata un sabiedriskās apspriešanas materiālu iesniegšanu” ar lūgumu sniegt atzinumu Lokālpilnojumā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) vides pārskata projektam (turpmāk – Vides pārskats). Lokālpilnojumā Stratēģiskais novērtējums veikts, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – VPVB) 2024. gada 4. oktobra lēmumu Nr. 4-02/67/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”³. Stratēģisko novērtējumu veica un Vides pārskatu izstrādāja SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”.

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka Dienests sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Dienests atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Dienesta atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas jāņem vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Stratēģiskais novērtējums veikts, pamatojoties uz VPVB 2024. gada 4. oktobra lēmumu Nr. 4-02/67/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”⁴. Tajā tika secināts, ka: 1) ņemot vērā Lokālpilnojumā izstrādes mērķi, tā kopējo platību (virs 700 ha), secināts, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinoši lielā platībā. Tāpat arī secināts, ka Lokālpilnojumā būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam

³ Lēmumi pieejams tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

⁴ Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

novērtējumam. Vienlaikus tika vērsta uzmanība uz to, ka ietekmes uz vidi novērtējums pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai un Lokālplānojuma risinājumu iederību tajā, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai (t.sk. funkcionālās zonas Meža teritorija (M) un Lauksaimniecības teritorijas (L) jaunas indeksētas apakšzonas noteikšanai VES būvniecībai), VES un tām nepieciešamās infrastruktūras izvietojuma iespējām, konkrētās paredzētās darbības – vēja parka “Gudenieki” plānotajiem risinājumiem, potenciālo konfliktsituāciju novēršana starp dažādiem teritorijas atļautiem izmantošanas veidiem, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības. VPVB papildus vērta uzmanību uz Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr.240)163. punktā noteiktajiem nosacījumiem, kas jāņem vērā, plānojot VES un vēja parku izvietojumu. Līdz ar to Lokālplānojumā ietvertu darbību iespējamo ietekmju uz vidi novērtēšanai un priekšlikumu izstrādei nelabvēlīgas ietekmes savlaicīgai novēršanai un samazināšanai ir veicams Stratēģiskais novērtējums.

Vienlaikus Dienests norāda, ka plānotā VES attīstības iecere iepriekš tika paredzēta lielākā apjomā (2708 ha platībā, paredzot izvietot līdz 45 VES) un tai tika piemērota IVN procedūra⁵ (2023. gada 18. decembra lēmums Nr. 5-02-1/34/2023). Taču IVN process pārtraukts un 2025. gada 16. oktobrī VES attīstības iecerei (~707 ha platībā, paredzot izvietot līdz 12 VES ar kopējo jaudu ~74.4MW vai lielāku) veikts paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP25SI0180 un 2025. gada 12. decembrī izsniegti tehniskie noteikumi Nr. AP25TN1356.

1. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

1.1. Stratēģiskā novērtējuma ietvaros un Vides pārskata 7.nodaļā atspoguļoti apzinātie iespējami risinājumi ietekmes mazināšanai, norādot vai priekšlikums ņemts vērā un iestrādāts TIAN. Zemāk uzskaitīti risinājumi (ietverti arī TIAN) un to sadalījums pa septiņām apakšgrupām, proti:

1.1.1. Sabiedrība un veselība. Risinājumi: 1) VES izvietojums funkcionālajā zonā “Lauksaimniecības teritorija” (L2) un “Mežu teritorija” (M2) nosakāms ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvarā un atbilstoši Dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām. Izbūvē VES, kuru radītais trokšņa līmenis tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto trokšņa līmeni; 2) Ja VES tiek izvietotas 300 m un tuvāk no valsts vietējiem autoceļiem un pašvaldības ceļiem, tad tās aprīkojamas ar pretapledošanas sistēmām. VES aprīkojamas ar ledus detektēšanas sistēmām, kas nodrošina stacijas darbības apturēšanu apledošanas gadījumā; 3) Ja VES parka kopējā jauda sasniegs atbilstošu līmeni, jāizstrādā un ar kompetentajām institūcijām jāsaskaņo civilās aizsardzības plāns; 4) Noteikts pieļaujama mirgošanas efekta ietekmes laiks, kas jānodrošina būvprojekta izstrādes laikā, vērtējuma zona, uzraudzības un ietekmi mazinošu pasākumu īstenošanas kārtība ekspluatācijas laikā.

1.1.2. Dabas daudzveidība. Risinājumi: 1) attiecībā uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem ietekmes apjoms tiks samazināts, paredzot pazemes kabeļu ierīkošanu, nodrošinot koku aizsardzību būvniecības laikā, kā arī VES izvietojums funkcionālajā zonā “Lauksaimniecības teritorija” (L2) un “Mežu teritorija” (M2) nosakāms ietekmes

⁵ Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parka-gudenieki-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-kuldigas-novada-gudenieku-un-alsungas-pagastos-un-dienvidkurzemes-novada-sakas-pagasta-sia-utilitas-wind>.

uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros un vides risku samazināšanas pasākumi jāīsteno atbilstoši Dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām; 3) attiecībā uz ornitofaunu noteikts atmežošanas periods ārpus putnu ligzdošanas laika un noteikta teritorija, kur VES izvietošana pieļaujama tikai pēc sertificēta eksperta atzinuma par paredzētās darbības savietojamību ar potenciālo dabas vērtību saglabāšanu.

- 1.1.3. Ainavu aizsardzība. Risinājumi: 1) Vidēja sprieguma un augstsprieguma elektrolīnijas atļauts ierīkot tikai kā pazemes kabelus, prioritāri tos izbūvējot ceļu nodalījuma joslā vai (jaunbūvējamiem ceļiem) ieguldot zem ceļa klātnes; 2) VES izvietojums funkcionālajā zonā “Lauksaimniecības teritorija” (L2) un “Mežu teritorija” (M2) nosakāms ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros un vides risku samazināšanas pasākumi jāīsteno atbilstoši Dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām; 3) Gaisa kuģu lidojumu drošībai diennakts tumšajā laikā visas vēja elektrostacijas aprīko ar vienas krāsas aizsarggaismām; 4) Uzstāda viena ražotāja, modeļa, augstuma un krāsas elektrostacijas Nodrošina koku aizsardzību būvniecības laikā.
- 1.1.4. Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums. Risinājums: Būvprojektēšanas laikā plānoto VES būvniecības vietas jāapseko arheologam. Vēja elektrostaciju un saistītās infrastruktūras būvdarbu laikā jāveic arheoloģiskā uzraudzība būvobjektā.
- 1.1.5. Augsne. Risinājums: VES izvietojums funkcionālajā zonā “Lauksaimniecības teritorija” (L2) un “Mežu teritorija” (M2) nosakāms ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros un vides risku samazināšanas pasākumi īstenojami atbilstoši Dienesta tehniskajos noteikumos ietvertajām prasībām.
- 1.1.6. Klimats. Risinājums: VES izvietojums funkcionālajā zonā “Lauksaimniecības teritorija” (L2) un “Mežu teritorija” (M2) nosakāms ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros un vides risku samazināšanas pasākumi īstenojami atbilstoši Dienesta tehniskajos noteikumos izvirzītajām prasībām.
- 1.1.7. Materiālās vērtības. Risinājumi: 1) Vēja parka būvprojekta ietvaros novērtē esošo ceļu klātnes stiprību un, ja tā ir neatbilstoša, projektē ceļa pastiprināšanas pasākumus, kā arī veic autoceļa posma pārbūvi; 2) Vietās, kur esošie un plānotie ceļi šķērso atklātas ūdensnotekas, izbūvē jaunas caurtekas vai izvērtē nepieciešamību pārbūvēt esošās caurtekas.
- 1.2. Papildus augstākminētajiem pasākumiem Dienests sniedz viedokli un aicina veikt sekojošus pasākumus Lokālplānojumu īstenošanai un Vides pārskata papildināšanai:
  - 1.2.1. Atbilstoši Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2035.gadam⁶ (turpmāk – IAS) 4.nodaļai “Ainaviski vērtīgās un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas un citas īpašas teritorijas” Lokālplānojuma teritorija neatrodas ainaviski vērtīgā un kultūrvēsturiski nozīmīgā teritorijā (27.lpp.), tajā pat laikā atbilstoši IAS 5.nodaļā “Prioritāri attīstāmās teritorijas” 10.ilustriācijai “Dienvidkurzemes novada prioritāri attīstāmās teritorijas” Lokālplānojuma teritorija atrodas teritorijā ar augstu potenciālu vēja elektroenerģijas ražošanai (29.lpp.). Tāpat arī IAS (30.lpp.) Valdīnijās Liepājas un Dienvidkurzemes novadam prioritāri attīstāmām teritorijām ir noteikts: *“Veicināt enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem resursiem – vēja, saules, zemes u.tml., ciktāl tas ir līdzsvarā starp sabiedrības un saimnieciskajām interesēm. Specifiskos nosacījumus iekļaujot teritorijas plānojumā, lokālplānojumos, detālplānojumos, tematiskajos plānojumos vai tehniskajos noteikumos.”*. Tādējādi Dienests secina, ka novada teritorijā tiek uzsvērtā nepieciešamība veicināt enerģijas ražošanu no atjaunojamiem resursiem, tostarp, vēja, kas ir būtiski klimata pārmaiņu

⁶ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_24707.

mazināšanai, enerģētiskajai neatkarībai un vides aizsardzībai, tajā pat laikā akcentējot līdzsvara principu starp sabiedrības un saimnieciskajām interesēm. Vērtējot minēto Vides pārskata kontekstā, ir būtiski pārdomāti izvēlēties VES izbūvei paredzētās teritorijas, izvērtēt to turpmākās attīstības iespējas, ņemot vērā pašvaldības konceptuālo ilgtermiņa redzējumu novada teritorijas attīstībai un VES iedzīvotāju un zemes īpašnieku intereses, kā arī saistošo normatīvo aktu prasības.

- 1.2.2. Izvērtējot Vides pārskatā ietvērto un augstāk norādīto, Dienests secina, ka Vides pārskatā ir sniegts plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskāko ietekmju novērtējums un piemērotie risinājumi būtisko ietekmju mazināšanai plānotā VES "Gudeniēki" attīstības kontekstā. Vides pārskata informācija sniegta tikai kontekstā ar plānoto VES attīstību, nevērtējot pārējās ar Lokālpilnošuma TIAN pieļaujamās darbības (kas jau šobrīd Teritorijas plānojumā ir noteiktas kā atļautās darbības), kas varētu radīt negatīvu ietekmi uz vidi vai nevēlamas summārās ietekmes, piemēram, derīgo izrakteņu ieguve, vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve u.c.. Dienesta vērtējumā Vides pārskata analīze nesniedz pietiekoši pamatotu vērtējumu ar Lokālpilnošuma īstenošanas iespējamām kumulatīvajām ietekmēm (piemēram, derīgo izrakteņu ieguves salāgošana ar VES attīstību). Ņemot vērā minēto, lūdzam Vides pārskata 7. nodaļā iekļaut pasākumus, kas nepieciešami paredzēto darbību ietekmes mazināšanai un salāgošanai ar citiem atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem.
- 1.2.3. Vides pārskata 7.7.nodaļā norādītais, ka "*Lokālpilnošuma redakcija neparedz plānošuma teritorijā teritorijas izmantošanas veidu – derīgo izrakteņu ieguve*", nesakrīt ar TIAN, jo TIAN Mežu teritorijā (M2), gan Lauksaimniecības teritorijā (L2) kā vieni no papildizmantošanas veidiem noteikti – Derīgo izrakteņu ieguve (13004). Dienests aicina plānošanas dokumentā novērst šīs pretrunas.
- 1.2.4. Dienests vērs uzmanību, ka konkrētais atzinums ir izsniegts, pieņemot, ka ar plānošanas dokumentu tiek veikti grozījumi Teritorijas plānojumā, pieļaujot Lokālpilnošumā VES izvietojumu un to izvietojumus atbilst Noteikumu Nr.240 163.punktā noteiktajām prasībām attiecībā par VES izvietojuma attālumiem no dzīvojamām un publiskām ēkām un ņemot vērā Lokālpilnošuma TIAN iekļautās prasības teritorijas turpmākajā izmantošanā, tostarp TIAN 3.5.nodaļas prasības vides risku samazināšanai.

2. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (*Natura 2000*) teritoriju vai *Natura 2000* teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)⁷.

Vides pārskatā norādīts, ka Lokālpilnošuma teritorija neatrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*), tādēļ kompensēšanas pasākumi nav nepieciešami.

3. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Vides pārskatā norādīts, ka ņemot vērā Lokālpilnošuma teritorijas novietojumu un tajā plānotās attīstības darbības, īstenojot Lokālpilnošumu, nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

4. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

---

⁷ Likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 44. panta ceturtā daļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)" 5. nodaļa.

Vides pārskata 12. nodaļā ir ietverta informācija par Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) noteiktajām prasībām plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai. Sagatavotāja, ņemot vērā izvērtētā plānošanas dokumenta saturu un tā ietekmes novērtējumu, rekomendē monitoringam izmantot indikatorus (kritērijus), kas uzskaitīti Vides pārskata 5.2. nodaļā pieejamajā 5.2. tabulā un izmantoti, veicot plānošanas dokumenta ietekmes vērtējumu. Kritēriju lielie bloki (kur katram blokam ir izvirzīti apakškritēriji) ir sekojoši: 1) Sabiedrība un cilvēku veselība; 2) Dabas daudzveidība; 3) Ainavu daudzveidība, kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums; 4) Augsne un ūdens; 5) Klimats; 6) Materiālās vērtības.

Dienests, vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas Lokālplānojuma monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes teritorijas plānošanas monitoringu, tā sagatavošanai ieteicams izmantot informatīvo materiālu, kas pieejams vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/monitorings>.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Vides pārskatam tika organizētas divas sabiedriskās apspriešanas:

1. Pirmā sabiedriskā apspriešana tika organizēta kopīga gan Lokālplānojuma projekta 1.0 redakcijai, gan tā Vides pārskatam, un kas norisinājās no 2025. gada 5. novembra līdz 2025. gada 12. decembrim (turpmāk – Sabiedriskā apspriešana-1).
2. Otra sabiedriskā apspriešana tika organizēta tikai precizētajam Vides pārskata projektam, kas norisinājās no 2026. gada 17. marta līdz 2026. gada 17. aprīlim (turpmāk – Sabiedriskā apspriešana-2). Atkārtotas sabiedriskās apspriešanas organizēšanas nepieciešamība izrietēja no tā, ka, uzsākot vērtēt Dienestā iesniegto⁸ precizēto Vides pārskata projektu pēc plānošanas dokumenta Sabiedriskās apspriešanas-1, tika konstatēts, ka nav veikta sabiedrības informēšana un Vides pārskata apspriešana Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Atbilstoši Noteikumu Nr.157 10.punktam Dienestā netika iesniegts paziņojums tā ieviešanai Dienesta tīmekļvietnē par sabiedrības iespējām iepazīties ar vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu. Līdz ar to, ar Dienesta 2026. gada 10. marta lēmumu Nr. 11.14/AP/2377/2026 “Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu plānošanas dokumenta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā lokālplānojumam vēja parkam “Gudenieki”, Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” plānošanas dokumenta izstrādātājam tika uzdots nodrošināt sabiedrības informēšanu un sabiedrisko apspriešanu Lokālplānojuma precizētajam Vides pārskatam Novērtējuma likuma 23.⁵ panta un Noteikumu Nr. 157 V nodaļā noteiktajā kārtībā, vienīgi neuzliekot par pienākumu organizēt sabiedriskās apspriešanas sanāksmi.

Sabiedriskā apspriešana-1:

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Lokālplānojuma un Vides pārskata projekta (1.0 redakcija) sabiedriskā apspriešana norisinājās vienlaicīgi laika posmā no 2025. gada 5. novembra līdz 2025. gada 12. decembrim. Paziņojums par Lokālplānojuma un Vides pārskata sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2025. gada februāra laikrakstā “Kurzemes vārds” un

---

⁸ Dienests 2026. gada 15. janvārī reģistrētā Sagatavotājas 2025. gada 19. decembra vēstule “Par lokālplānojuma vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”) ierīkošanai Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides pārskatu”, ar kuru iesniegts precizētā Vides pārskata projekts.

Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļa vietnē⁹ (2025. gada 4. novembrī). Tāpat paziņojums par sabiedrisko apspriešanu tika ievietots Facebook (2025. gada 26. novembrī) un planšete ar informāciju izvietota lokālpārskata teritorijā. Ar Lokālpārskatu un Vides pārskata projektu elektroniski varēja iepazīties portālā GEOLatvija.lv¹⁰, savukārt izdrukas veidā tas bija pieejams Dienvidkurzemes novada pašvaldībā. Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksme norisinājās vienlaicīgi ar Lokālpārskata sabiedrisko apspriešanu, 2025. gada 2. decembrī, plkst. 17.00 Apriķu muižā, Apriķi, Lažas pagasts, Dienvidkurzemes novads un tiešsaistes platformā Zoom. Klātienē sanāksmē piedalījās 11 un attālināti pieslēdzās 6 dalībnieki. Kopsavilkums par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem komentāriem apkopots Vides pārskata 4.1. tabulā.

Priekšlikumus un atsauksmes par Lokālpārskatu 1.0 redakciju sniegušas vides un veselības institūcijas – Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – DAP), Dienests, Veselības inspekcija.

DAP 2025. gada 3. decembra vēstulē Nr.4.8/8086/2025-N paudusi: 1) Lokālpārskata un tā Vides pārskatā sertificētu ekspertu atzinumos analizētā situācija tiek vispārināta, nenosakot precīzu vēja elektrostaciju turbīnu atrašanās vietu; 2) Lokālpārskata un tā Vides pārskatā netiek pietiekami detalizēti noteikts potenciālais vēja elektrostaciju novietojums ar detālpārskata detalizāciju, kā tas bija noteikts darba uzdevumā kā nosacījums; 3) Lokālpārskata TIAN pietiekamā apmērā netiek ietverti/ noteikti sertificētu ekspertu norādījumi; 4) ekspertu atzinumos norādītais principā attiecināms tiktāl, cik viņiem sniegtajā informācijā par turbīnu novietojumu Lokālpārskata teritorijā. Gadījumā, ja turbīnu novietojums mainās – nav pierādījumu, ka tās katras ietekme tikusi izvērtēta. Tāpat arī DAP norādījusi uz nepieciešamajiem papildinājumiem TIAN attiecībā uz putnu un sīkspārņu ekspertu atzinumos norādītajiem turbīnu darbības ierobežojumiem un to minimālo tehnisko aprīkojumu.

Dienests 2025. gada 17. decembrī Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) sniedza atzinumu par Lokālpārskata 1.0 redakciju un vides pārskatu, secinot, ka tas kopumā atbilst Dienesta 2024. gada 9. augusta nosacījumiem Nr.11.2/AP/8535/2024. Tajā pat laikā Dienests aicināja TIAN 3.5.sadaļā “Prasības vides risku samazināšanai” iestrādāt prasības, kas norādītas ekspertu atzinumos.

Veselības inspekcija 2025. gada 21. novembrī TAPIS sniegusi atzinumu, ka projekta risinājumi atbilst higiēnas prasībām, ievērojot rekomendāciju – vēja elektrostacijas (VES) modeļa izvēles procesā pievērst uzmanību VES radītajam trokšņa līmenim un izvēlēties un vēja parkā uzstādīt VES ar iespējami zemāku trokšņa emisijas līmeni, ja nav citu pamatotu iemeslu skaļākas stacijas izvēlei.

Sabiedriskā apspriešana-2

Lokālpārskata un Vides pārskata projekta grozījumu atkārtota sabiedriskā apspriešana norisinājās vienlaicīgi laika posmā no 2026.gada 17.marta līdz 2026.gada 17.aprīlim. Paziņojums par Lokālpārskata un Vides pārskata sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2026.gada 17.marta laikrakstā “Kurzemes vārds” un Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļa vietnē¹¹ (2026.gada 13.martā). Tāpat paziņojums par sabiedrisko apspriešanu tika ievietots Enerģētikas un vides aģentūras tīmekļa vietnē¹² (2026.gada 13.martā), kā arī nosūtīts

⁹ Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-lokalplanojuma-teritorijas-planojuma-grozijumiem-veja-parkam-utilitas-wind-gudenieki-sakas-pagasta-dienvidkurzemes-novada-un-vides-parskata-projekta-publisko-apspriesanu>.

¹⁰ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_30074#nozoom.

¹¹ Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/jaunums/par-lokalplanojuma-teritorijas-planojuma-grozijumiem-veja-parkam-utilitas-wind-gudenieki-sakas-pagasta-dienvidkurzemes-novada-vides-parskata-projekta-sabiedrisko-apspriesanu>.

¹² Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/jaunums/par-lokalplanojuma-teritorijas-planojuma-grozijumiem-veja-parkam-utilitas-wind-gudenieki-sakas-pagasta-dienvidkurzemes-novada-vides-parskata-projekta-sabiedrisko-apspriesanu>.

attiecīgai Dienesta pārvaldei un publicēts Vides pārskata sagatavotājas tīmekļa vietnē¹³ (2026.gada 16.martā). Ar Lokālpārskatu un Vides pārskata projektu elektroniski varēja iepazīties portālā GEOLatvija.lv¹⁴, savukārt izdrukas veidā tas bija pieejams Dienvidkurzemes novada pašvaldībā.

Papildus iepriekš minētajam, tika saņemti arī iebildumi un atsauksmes par precizētā Vides pārskata projektu no iedzīvotājiem (kopā saņemti seši iesniegumi) un zemāk norādīti iedzīvotāju paustie viedokļi.

Iesniedzējs 1 (7 iedzīvotāji)

Iebildumi:

- Sabiedrības līdzdalības ierobežojumi, kas balstās nepilnīgā un apgrūtinātā piekļuvē informācijai (tostarp iesniegumam pievienoti ekrānšāviņi no paziņojumā par Sabiedrisko apspriešanu-2 norādītajām tīmekļvietnēm):
  - a) Sabiedriskās apspriešanas-2 laikā, sākot no 2026. gada 17. marta līdz 9. aprīlim, daļa no norādītajām interneta saitēm nebija iespējams atvērt/ tās nedarbojās;
  - b) Dokumenti nebija pieejami viennozīmīgi identificējamā un pārskatāmā formā;
  - c) nebija iespējams nepārprotami noteikt aktuālo dokumentu versiju;
  - d) GEOLatvija.lv sistēmā lietotājam tiek attēlots sarkanā šriftā rakstīts paziņojums “Apspriešana beigusies” un vienlaikus netika nodrošināta skaidra piekļuve apspriešanas laikā aktuālajai dokumentu versijai.
- Neatbilstība normatīvajiem aktiem, tostarp Noteikumiem Nr.157, likumam “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums), tāpat arī Orhūsas konvencijai¹⁵, Eiropas parlamenta un Padomes direktīvai (2011/92/ES ar grozījumiem 2014/52/ES)¹⁶ attiecībā uz sabiedrības līdzdalību, informēšanu, piekļuvi informācijai.

Secinājumi: sabiedrībai netiek nodrošināta pilnvērtīga piekļuve informācijai, tika ierobežota iespēja sagatavot kvalitatīvus priekšlikumus un sabiedriskā apspriešana neatbilst normatīvo aktu prasībām pēc būtības, ne tikai formāli.

Lūgums: izvērtēt konstatētos procesuālos pārkāpumus, sniegt motivētu atzinumu par Sabiedriskās apspriešanas-2 atbilstību normatīvajiem aktiem, turpmāk nodrošināt dokumentu pieejamību un identificējamību un nepieciešamības gadījumā rosināt sabiedriskās apspriešanas atkārtotību. Tāpat arī lūgts nodrošināt suitu kopienas līdzdalību lēmumu pieņemšanā, organizējot Lokālpārskata Vides pārskata dokumenta atkārtoto sabiedrisko apspriešanu arī klātienē Gudenieku, Alsungas un Jūrkalnes pagastos, kā arī nodrošināt sabiedrības informēšanu

---

[apspriešanu.](#)

¹³Pieejams: <https://environment.lv/lv/aktualitates/sabiedriskas-apspriesanas/pazinojums-par-lokalplanojuma-teritorijas-planojuma-grozijumiem-veja-parkam-utilitas-wind-gudenieki-sakas-pagasta-dienvidkurzemes-novada-vides-parskata-projekta-sabiedrisko-apspriesanu.html>.

¹⁴Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_30074.

¹⁵Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”. Latvija Orhūsas Konvenciju ratificēja ar likumu “Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”, kuru Latvijas Republikas Saeima pieņēma 2002. gada 18. aprīlī, bet Valsts prezidente izsludina 2002. gada 26. aprīlī. Konvencija stājās spēkā 2001. gada 30. oktobrī.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 16.aprīļa direktīvas 2014/52/ES, ar ko groza direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu.

ne tikai Dienvidkurzemes novada tīmekļvietnē, bet arī Kuldīgas novada un Ventspils novada tīmekļvietnēs.

Iesniedzēja 1 iesnieguma pielikumā pievienots arī UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (turpmāk – UNESCO LNK) vēstule Nr.4.5.2./2, kurā UNESCO LNK, ņemot vērā, ka VES “Gudenieki” plānotās darbības ietekmēs ainavas Kuldīgas novada Alsungas un Gudenieku pagastos kā arī Ventspils novada Jūrkalnes pagastā un šo pagastu teritorijas iekļautas UNESCO apdraudētā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, UNESCO aicina iesaistītās puses ņemt vērā Suitu kultūrtelpas pārstāvju paustos iebildumus un rūpīgi izvērtēt projekta iespējamo ietekmi uz kultūrtelpas saglabāšanu, kā arī nodrošināt suitu kopienas līdzdalību lēmumu pieņemšanā par tās turpmāko attīstību.

Iesniedzējs 2 (1 iedzīvotājs) un Iesniedzējs 3 (2 iedzīvotāji)

Iebildumi:

- Normatīvo aktu prasību neievērošana (Noteikums Nr.157 jāpiemēro kopsakarā ar Novērtējuma likumu, Orhūsas konvenciju, Eiropas parlamenta un Padomes direktīvu 2011/92/ES).
- Faktiskā pieejamība (nevis formāla publicēšana), jo būtiska apspriešanas laika daļa pagāja ar ierobežotu piekļuvi informācijai.
- Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas (TAPIS) pieejamība ((sistēma attēlo “apspriešana beigusies”, radot maldinošu priekšstatu par atkārtotās apspriešanas norisi)).
- Dienvidkurzemes novada Būvvaldes (turpmāk – Būvvalde) arguments “neviens nesūdzējās” juridiskā nepamatotība.
- Informācijas izplatīšanas nepietiekamība (“Kurzemes Vārds” aptver galvenokārt DKN novadu, bet projekts skar arī Kuldīgas un Ventspils novadus, t.sk. Suitu kultūrtelpu; informēšanai bija jābūt proporcionālai ietekmes teritorijai).
- Neizvērtēti lūgumi (Būvvaldes atbildes nav izvērtējusi pēc būtības: lūgumu atkārtot apspriešanu, nodrošināt klātienē apspriešanu Suitu teritorijā, sniegt motivētu atzinumu).
- Sabiedrības līdzdalības būtība (Orhūsas konvencija prasa faktiskas iespējas ietekmēt lēmumu; ja piekļuve ir ierobežota un priekšlikumi netiek izvērtēti, apspriešana kļūst formāla).

Secinājumi: sabiedriskās apspriešanas process neatbilda normatīvo aktu prasībām pēc būtības, sabiedrības līdzdalība netika nodrošināta pilnvērtīgi, informācijas pieejamība bija ierobežota būtiskā apspriešanas periodā un iesniegtie priekšlikumi netika izvērtēti pilnā apjomā.

Lūgums: izvērtēt sabiedriskās apspriešanas procesa atbilstību MK noteikumiem Nr. 157, Novērtējuma likumam, Orhūsas konvencijai un sniegt motivētu atzinumu par sabiedrības līdzdalības nodrošināšanu, kā arī izvērtēt nepieciešamību atkārtot sabiedrisko apspriešanu. Tāpat arī lūgts nodrošināt, ka turpmāk dokumenti ir pilnībā pieejami visā apspriešanas laikā, ir skaidri identificējamās aktuālās versijas, sabiedrība tiek informēta visās ietekmes teritorijās, tai skaitā, nodrošināt klātienē sabiedrisko apspriešanu Suitu kultūrtelpas teritorijā.

Iesniedzējs 4 (1 iedzīvotājs)

Iebildumi:

- Eksperta ziņojumā paustās ietekmes uz Suitu kultūrtelpu (plānotā vēja parka “vidēja ietekme”, ko norādījis ainavu eksperts ziņojumā (turpmāk – ziņojums), šādā kontekstā nozīmē būtisku ietekmi uz ainavas vizuālo un simbolisko struktūru, kas nav pieļaujama. Iesniedzēja 4 norāda, ka ziņojumā nav sniegts pamatojums, kādēļ šāda ietekme būtu uzskatāma par pieļaujamu vai savietojamu ar mantojuma saglabāšanu. Ziņojumā arī norādīts, ka netiek prognozēta tieša fiziska ietekme uz vērtību kodolu, bet tiek ietekmēta ainavas vizuālā un simboliskā struktūra, taču Iesniedzēja 4 uzskata, ka šāda ietekme ir būtiska, jo nemateriālais mantojums nav tikai fiziski objekti, kā arī tas pastāv caur ainavas uztveri, dzīvo vidi un kultūras praksi, kā arī industriāls objekts kļūst par pastāvīgu ainavas sastāvdaļu un maina tās uztveres struktūru).
- Alternatīvu izvērtējums (nav izvērtētas alternatīvas teritorijas un nav analizēta nulles alternatīva).
- Nepilnīgs vizuālās ietekmes izvērtējums (izvērtējums no publiskiem skatu punktiem nav pietiekams, jo projekts atrodas UNESCO kultūrtelpas uztveramības zonā un ir konstatēta ietekme uz kultūras ainavu. Papildus norādīts, ka nav pamatots ierobežot individuālu ietekmes izvērtējumu tikai 2 km zonā, ja netiek analizēta ietekme uz īpašumiem 8–16 km rādiusā, un tas neatbilst Novērtējuma likuma prasībām un Eiropas ainavu konvencija principam).
- Ietekme uz kultūrtūrismu (ietekme uz kultūrtūrismu nav reducējama tikai uz infrastruktūru, jo kultūrtūrisms Suitu kultūrtelpā balstās uz ainavas autentiskumu un pats ziņojums atzīst, ka ainavas uztvere tiks ietekmēta).

Secinājumi: projekts nav savietojams ar Suitu kultūrtelpas saglabāšanu, konstatētā “vidēja ietekme” nav pieļaujama UNESCO apdraudēta mantojuma kontekstā, ietekmes novērtējums ir nepilnīgs (alternatīvas, individuāla ietekme, tūrisms) un secinājumi nav pietiekami pamatoti un satur pretrunas.

Lūgums: izvērtēt projekta atbilstību nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas principiem; sniegt pamatojumu, kādēļ konstatētā ietekme tiek uzskatīta par pieļaujamu; nodrošināt pilnvērtīgu alternatīvu izvērtēšanu, tai skaitā nulles alternatīvu; veikt papildu vizuālās ietekmes izvērtējumu 8–16 km zonā, iekļaujot konkrētus īpašumus; izvērtēt projekta pārskatīšanu vai nepieļaušanu konkrētajā teritorijā.

Iesniedzējs 5 (2 iedzīvotāji)

Iebildumi:

- Par ietekmes pieļaujamības nepamatotību (ņemot vērā ziņojumā konstatēto, ka plānotais VES parks rada vidēju ietekmi uz Suitu kultūrtelpas ainavu, un ka tiek potenciāli ietekmētas ainavas simboliskās un vizuālās struktūras, nepārprotami apliecina, ka ietekme uz kultūrtelpu pastāv un skar tās būtiskos elementus - ne tikai fizisko telpu, bet arī ainavas uztveri, simbolisko nozīmi un kultūrvēsturisko vidi. Iesniedzējs 5 norāda uz to, ka ziņojumā nav sniegts pamatojums, kādēļ šāda ietekme būtu uzskatāma par pieļaujamu, īpaši ņemot vērā, ka Suitu kultūrtelpa ir UNESCO atzīts nemateriālais kultūras mantojums un nepiekrīt eksperta atzinumā norādītajam, ka VES veidos vienīgi “fona elementu”, jo tas nozīmē, ka industriāla mēroga objekti kļūst par pastāvīgu ainavas sastāvdaļu, mainot tās uztveres struktūru un kultūrvēsturisko kontekstu, piebilstot ka arī līdz 2 km attālumā ainava tiks pilnībā pārveidota, kas liecina par augstas intensitātes ietekmi tuvējā teritorijā un pastiprina kopējo ietekmi uz plašāku kultūrainavu. Iesniedzējs 5 uzskata, ka secinājums par projekta pieļaujamību nav pietiekami pamatots, un plānotais VES parks konkrētajā teritorijā nav savietojams ar Suitu kultūrtelpas kā UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu).

- Par ietekmes novērtējuma nepietiekamību un nenoteiktību (ņemot vērā Vides pārskatā norādīto ir secināms, ka ietekmes uz ainavu un kultūrvēsturisko vidi novērtējums nav pietiekami pamatots, jo nav precīzi definēts turbīnu izvietojums, tai pat laikā citās vides pārskata ziņojuma un ainavu vērtējuma sadaļās tiek secināts, ka projekts rada vidēju ietekmi uz Suitu kultūrtelpu un ietekmē ainavas simbolisko un vizuālo struktūru. Tāpat arī norādīts, ka saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma principiem lēmumu pieņemšana nav pieļaujama situācijā, kad būtiski ietekmes aspekti nav skaidri identificēti un novērtēti. Iesniedzējs 5 uzskata, ka Vides pārskata novērtējums ir nepietiekams un nevar kalpot par pamatu pamatotam lēmumam par projekta īstenošanu).
- Alternatīvu neizvērtēšana un projekta risinājuma nepamatotība (izvērtējot pieejamos materiālus, secināms, ka alternatīvu analīze, kas izriet no Novērtējuma likumā un ar to saistītajos normatīvajos aktos noteiktā, nav veikta pietiekamā apjomā vai nav veikta vispār, īpaši attiecībā uz projekta izvietojumu ārpus Suitu kultūrtelpas vizuālās ietekmes zonas, būtisku vēja elektrostaciju skaita vai konfigurācijas samazināšanu un risinājumiem, kas novērstu ietekmi uz kultūrvēsturisko ainavu, tai skaitā, dizaina risinājumiem. Iesniedzējs 5 norāda, ka ziņojumā atzīts, ka pastāv vidēja ietekme uz Suitu kultūrtelpu, tiek ietekmēta ainavas simboliskā un vizuālā struktūra un ietekmes apjoms ir atkarīgs no konkrētā vēja elektrostaciju izvietojuma, kas vēl nav noteikts. Ņemot vērā iepriekš minēto ziņojumā atzīto, alternatīvu neizvērtēšana neatbilst piesardzības principam un nenodrošina pamatotu lēmuma pieņemšanu. Iesniedzēja 5 uzskata, ka alternatīvu izvērtējuma trūkums ir būtiska procedūras nepilnība, kas liedz pieņemt pamatotu un tiesisku lēmumu par projekta īstenošanu).
- Alternatīvu neesamība un lokālās intereses (argumentācija par to, ka VES parks "Gudenieki" atrodas vienīgajā pieļaujamajā teritorijā novadā un citas alternatīvas nav piedāvātas, tiek lietota, lai noraidītu iespēju izvēlēties citu projekta izvietojumu, uzsverot lokālās ekonomiskās intereses un enerģētiskās stratēģijas prioritāti. No ainavu plānošanas viedokļa tas ir pretrunā ar Latvijas ainavu atlantā norādīto. Papildus tiek konstatēts būtisks konflikts starp lokālās pašvaldības argumentāciju un starptautiski aizsargātas nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas pienākumiem. Lēmums par projekta īstenošanu bez alternatīvu izvērtējuma būtu pretrunā Novērtējuma likumam, Noteikumiem Nr.157, UNESCO rekomendācijām par nemateriālā kultūras mantojuma aizsardzību un Eiropas ainavu konvencijai).

Secinājumi: projektu īstenošana šajā teritorijā bez alternatīvu izvērtējuma neatbilst piesardzības principam, rada neatgriezenisku ietekmi uz Suitu kultūrtelpu un var tikt uzskatīta par tiesiski nepamatotu.

Lūgums: apturēt projekta virzību VES "Gudenieki" izveidei līdz brīdim, kad: tiek izvērtēta ainavu novērtējuma ziņojumā secinātā ietekmes pieļaujamība uz Suitu kultūrtelpas nemateriālo kultūras mantojumu, kultūrtūrisma, konkrētajiem īpašumiem, tūrisma infrastruktūru un vietējās kopienas dzīves kvalitāti; tiek izstrādātas alternatīvas izvietošanai vai dizaina risinājumi, lai mazinātu kultūrvēsturiskās un ainaviskās ietekmes risku. Tāpat arī lūgts nodrošināt, ka sabiedrībai un īpašniekiem 16 km VES ietekmes zonā tiek dota iespēja piedalīties līdzdalībā darba grupās, tiek informēti un iepazīstināti ar vizualizācijām, izvērtējumiem un iespējamiem risinājumiem.

Iesniedzējs 6 (2 iedzīvotāji)

- Ietekmes uz suitu kultūrtelpu (Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde sniegtais pozitīvais atzinums par Lokālplānojumu pats par sevi nenozīmē, ka ietekme uz Suitu kultūrtelpu nepastāv vai ir uzskatāma par pieļaujamu. Tas neizslēdz būtiskas ietekmes esamību uz nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. Plānotais VES parks tiek

attīstīts pašā Suitu kultūrtelpas teritorijā (aptver Alsungas, Gudenieku un Jūrkalnes pagastu teritorijas), nevis tai piegulošā vai attālinātā zonā. Plānotā darbība skar pašu aizsargājamo vērtību tās ģeogrāfiskajā tvērumā, nevis tikai tās ietekmes zonu. Suitu kultūrtelpa ir vienota sistēma, kas ietver tradīcijas, identitāti un vēsturisko ainavu, tādēļ ir nepieciešams skaidrs, detalizēts un publiski pieejams izvērtējums par plānotā vēja elektrostaciju parka ietekmi uz to).

- Ietekmes uz kultūrtūrismu (kultūrtūrisms nav vērtējams tikai caur fiziskās infrastruktūras aspektu, tas balstās uz ainavas autentiskumu un kultūrvides uztveri. Ir atzīts, ka plānotais VES parks būtiski ietekmēs ainavu, tomēr tas nav pilnvērtīgi analizēts. Trūkst skaidrojums, kādēļ šāda mēroga industriāla iejaukšanās būtu pieļaujama teritorijā, kas pati par sevi ir starptautiski atzīta un aizsargājama kultūrtelpa, nevis tikai tās apkārtnē).
- Neatbilstība normatīviem aktiem (atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma principiem, netiek analizēta faktiskā ietekme uz vietējās kopienas dzīves vidi, jo plānotais VES parks radīs būtisku un neatgriezenisku ietekmi uz vēsturisko ainavu, kas ir neatņemama Suitu kultūrtelpas sastāvdaļa. Tas ir pretrunā ar valsts pienākumu nodrošināt starptautiskas nozīmes nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu).

Pieprasījums: veikt pilna apjoma ietekmes uz vidi novērtējumu, īpaši izvērtējot ietekmi uz Suitu kultūrtelpu kā nemateriālā kultūras mantojuma elementu; nodrošināt sabiedrībai pieejamu un saprotamu izvērtējumu par plānotās darbības ietekmi uz kultūrvidi, ainavu un vietējās kopienas dzīvesveidu; apturēt Lokālpilnošanas turpmāku virzību līdz brīdim, kad tiks veikts pilnvērtīgs un vispusīgs ietekmes izvērtējums.

Dienests konstatē, ka Sagatavotāja Vides pārskata 4.1.tabulā un 1.pielikumā "Pārskats par Lokālpilnošanas un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu" ir sniegusi atbildes uz augstāk norādīto iedzīvotāju viedokļiem.

Vienlaikus, lai pārliecinātos par atbilstību iedzīvotāju iesniegumos minētajiem un piemērojamiem regulējumiem, kur iesniegumos atsauces un uzsvāri likti uz tiem regulējumu punktiem un pantiem, kas attiecas uz sabiedrības nodrošināšanu ar informēšanu, piekļuvi informācijai, komentāru un priekšlikumu sniegšanas iespējām, ar laiku un iespējām sagatavot viedokli, kas rezumējas ar efektīvu sabiedrības līdzdalības nodrošinājumu, Dienests ir pārbaudījis Sabiedriskās apspriešanas-2 atbilstību normatīvajiem aktiem, proti, MK noteikumu Nr.157 noteiktajai kārtībai. Attiecīgi Dienests, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 23.⁵ pantu un MK noteikumu Nr.157 10., 11. un 12.punktu, nav konstatējis sabiedrības līdzdalības tiesību pārkāpumus plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma procesā un konstatē, ka ir veikta sabiedrības informēšana un vides pārskata apspriešana Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un neuzdod plānošanas dokumenta izstrādātājam papildus nodrošināt Lokālpilnošanas Vides pārskata sabiedrības informēšanu un sabiedrisko apspriešanu Novērtējuma likuma 23.⁵ panta un Noteikumu Nr. 157 V nodaļā noteiktajā kārtībā.

Attiecībā uz minēto alternatīvu vērtējumu, Dienesta skatījumā Vides pārskatā atbilstoši Noteikumu Nr.157 prasībām ir minēta "nulle" alternatīva, kas faktiski atbilst esošai situācijai. Savukārt esošās situācijas apraksts (lai, iespējams, nedublētu informāciju) plašāk ir aprakstīts Lokālpilnošanas Paskaidrojuma rakstā un atsauce par šo ir ietverta Vides pārskatā. Tajā pat laikā, ņemot vērā iedzīvotāju bažas par nepilnīgu alternatīvu vērtējumu, norādāms, ka, izvēloties analizējamās alternatīvas, tostarp ir jāvadās no plānošanas dokumenta izstrādes mērķa (šajā gadījumā izmaiņas lielākoties balstās uz funkcionālo zonējumu maiņu un VES pieļaušanu tajās), un nav pamatoti uzlikt par pienākumu alternatīvu vērtējumā ietvert ārpus plānošanas dokumenta teritorijas, proti, citu teritoriju, vērtējumu.

Attiecībā uz Suitu kultūrtelpas ietekmi Vides pārskata kontekstā, secināts, ka Vides pārskats identificē vidēju ainavisko ietekmju riskus un TIAN attiecīgi ietverti konkrēti ietekmi mazinoši nosacījumi. Tāpat arī no plānošanas dokumenta materiāliem izriet, ka Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde ar 2025. gada 4. decembrī plānošanas dokumentam sniegusi pozitīvu atzinumu, no kā secināms, ka tā nav iebildusi ietvertajam vērtējumam un iespējamam, konkrētajā gadījumā, vidējam kultūras ainavas riskam. Tajā pat laikā Dienests saprot iedzīvotāju bažas pat par mazākās iespējamās ietekmes iespējamību attiecībā uz Suitu kultūrtelpu, tomēr jāņem vērā, ka attīstība nav iespējama, neietekmējot neko. Lai gan konkrētajā situācijā ir paredzēta teritorijas attīstība un kurai ir identificēts vidējs kultūras ainavu ietekmes risks, tajā pat laikā Stratēģiskā novērtējuma uzdevums, izmantojot TIAN, ir nodrošināt, nosacījumus, kas mazina potenciālās ietekmes. Tas šajā gadījumā ir ievērots un nosacījumi TIAN ietekmju mazināšanai ir ietverti. Bez tam teritorijas attīstītājam ir jāņem vērā Noteikumu Nr.240 163.punktā noteiktajām prasībām attiecībā par VES izvietojuma attālumiem no dzīvojamām un publiskām ēkām.

Izvērtētā dokumentācija:

1. Lokālpilnoojums vēja parkam "UTILITAS WIND" ("Gudenieki"), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā un tā Vides pārskats.
2. Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 4. oktobra lēmums Nr. 4-02/67/2024 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"¹⁷.
3. Dienesta 2025. gada 16. oktobra paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP25SI0180.
4. Dienesta 2025. gada 12. decembra tehniskie noteikumi Nr.AP25TN1356.
5. Sagatavotājas 2025. gada 19. decembra iesniegums "Par lokālpilnoojuma vēja parkam "UTILITAS WIND" ("Gudenieki") ierīkošanai Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides pārskatu", kurš Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) reģistrēts 2026. gada 15. janvārī.
6. Dienesta 2026. gada 10. marta lēmums Nr. 11.14/AP/2377/2026 "Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu plānošanas dokumenta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā lokālpilnoojumam vēja parkam "Gudenieki", Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā".
7. Dienvidkurzemes novada Būvvaldes 2026. gada 13. marta vēstule Nr. B/2026/1.3/184-N "Par lokālpilnoojuma teritorijas plānojuma grozījumiem vēja parkam "Utilitas Wind" ("Gudenieki"), Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu", kura Dienestā reģistrēta 2026. gada 13. martā.
8. Iesniedzēja 1 2026. gada 10. aprīļa iesniegums "Iesniegums par procesuāliem pārkāpumiem sabiedriskās apspriešanas procesā", kurš Dienestā reģistrēts 2026. gada 13. aprīlī.
9. Dienvidkurzemes novada Būvvaldes 2026. gada 15. aprīļa vēstule Nr. B/2026/1.3/269-N "Par procesuāliem pārkāpumiem sabiedriskās apspriešanas procesā", kura Dienestā reģistrēta 2026. gada 15. aprīlī.
10. Iesniedzēja 2 2026. gada 15. aprīļa iesniegums "Iesniegums par sabiedriskās apspriešanas procesa neatbilstību normatīvajiem aktiem un sabiedrības līdzdalības tiesību ierobežošanu", kurš Dienestā reģistrēts 2026. gada 16. aprīlī.

---

¹⁷ Lēmumi pieejams tīmekļa vietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

11. Iesniedzēja 3 2026. gada 16. aprīļa iesniegums “Iesniegums par sabiedriskās apspriešanas procesa neatbilstību normatīvajiem aktiem un sabiedrības līdzdalības tiesību ierobežošanu”, kurš Dienestā reģistrēts 2026. gada 16. aprīlī.
12. Iesniedzēja 4 2026. gada 16. aprīļa iesniegums “Iesniegums par plānotā vēja elektrostaciju parka “Gudenieki” nesavietojamību ar Suitu kultūrtelpas saglabāšanu”, kurš Dienestā reģistrēts 2026. gada 16. aprīlī.
13. Iesniedzēja 5 2026. gada 16. aprīļa iesniegums “Iesniegums par trūkumiem vēja elektrostācijas “Gudenieki” lokālplānojuma Vides pārskata dokumentā un priekšlikumiem atkārtotās sabiedriskās apspriešanas laikā”, kurš Dienestā reģistrēts 2026. gada 16. aprīlī.
14. Iesniedzēja 6 2026. gada 17. aprīļa iesniegums “Iesniegums par plānotā vēja elektrostaciju parka “Gudenieki” nesavietojamību ar Suitu kultūrtelpas saglabāšanu”, kurš Dienestā reģistrēts 2026. gada 20. aprīlī.
15. Utilitas Wind SIA 2026. gada 20. aprīļa vēstule Nr. UW-050/26_IZ “Par lokālplānojuma vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”) ierīkošanai Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides pārskatu” ar tai pievienoto precizēto vide pārskatu un pielikumiem, kura Dienestā reģistrēta 2026. gada 20. aprīlī.
16. Utilitas Wind SIA 2026. gada 20. aprīļa vēstule Nr. UW-052/26_IZ “Par lokālplānojuma vēja parkam “UTILITAS WIND” (“Gudenieki”) ierīkošanai Sakas pagastā, Dienvidkurzemes novadā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides pārskatu”, ar ko tiek iesniegti precizējumi Utilitas Wind SIA 2026. gada 20. aprīļa vēstulei Nr. UW-050/26_IZ, kura Dienestā reģistrēta 2026. gada 20. aprīlī.
17. Dienvidkurzemes novada Būvvaldes 2026. gada 21. aprīļa vēstule Nr. B/2026/1.3/301-N “Par lokālplānojuma vēja parkam “Utilitas Wind” (“Gudenieki”) precizētā SIVN Vides pārskata un sabiedriskās apspriešanas materiālu iesniegšanu”, kura Dienestā reģistrēta 2026. gada 21. aprīlī.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” III, IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Dienesta viedoklis:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Dienests konstatē:

1. **Lokālplānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.**
2. **Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (1.2.1.-1.2.4.punktā) un Vides pārskatā norādītais, kā arī Lokālplānojuma TIAN nosacījumos iekļautās prasības iespējamās ietekmes mazināšanai.**

3. **Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā DAP 2025. gada 3. decembra vēstulē Nr.4.8/8086/2025-N konstatētās nepilnības plānošanas dokumentā un tā Vides pārskatā.**
4. **Lai konstatētu Lokālplānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Dienvidkurzemes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (apvienojot ar Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Dienestā.**

Dienests vērš uzmanību, ka Dienvidkurzemes novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jā sagatavo informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Dienesta atzinums par Vides pārskatu un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlētajā risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jā sagatavo un jāpublicē arī paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Sintija Bikovska 22040539
sintija.bikovska@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Dienvidkurzemes novada pašvaldībai, *_DEFAULT@90000058625*,
2. SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", *elle@environment.lv*,
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, *_DEFAULT@90009099027*,
4. Veselības inspekcijai, *_DEFAULT@90002448818*.